

Sayın Başkan,

Plan ve Bütçe Komisyonunun Saygıdeğer Üyeleri,

Hepinizi selamlıyor, şahsım ve Kurumum adına en derin saygılarımı sunuyorum.

1. Malumlarınız olduğu üzere rekabet kuralları dünyanın pek çok ülkesinde yürürlükte olan ve özellikle gelişmiş ülkelerin vazgeçilmez gördüğü düzenlemelerdir. Piyasa ekonomisinin olmazsa olmazı kabul edilen bu kuralların etkin uygulanması için çoğu ülkede bu işe özgü kamu otoriteleri tesis edilmiştir.

Ülkemizde de Anayasamızın 167. maddesi hükmü devlete piyasaların sağlıklı ve düzenli işlemeleri için gerekli tedbirleri alma, tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görevi vermiştir. 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı uyarınca konuyla ilgili üstlendiğimiz yükümlülükler malumdur. Bu doğrultuda yüce Meclisimiz 1994 yılında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu kabul etmiştir. Rekabet Kurulu ise 1997 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçmiştir. Kurum olarak yaklaşık 16 yıldır ülkemizdeki tüm mal ve hizmet piyasalarında rekabetin sağlanması, korunması ve geliştirilmesi amacıyla faaliyet göstermekteyiz.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri,

2. Kurumumuz kuruluşundan bugüne değin kendisine intikal eden başvurular üzerine ya da kendiliğinden harekete geçmek suretiyle, çeşitli sektörlerde faaliyette bulunan teşebbüsler hakkında inceleme, araştırma ve soruşturmalar yaparak kararlar almış, gerektiği durumlarda Kanun'da öngörülen cezaları uygulamıştır. Malumlarınız olduğu üzere Kurumumuz ilgili teşebbüs ve teşebbüs birliklerine cirolarının yüzde 10'una kadar, ihlalde belirleyici etkisi olan yönetici veya çalışanlar için ise bu cezanın yüzde beşine kadar idari para cezasına hükmedebilmektedir. Ayrıca ihlallerin itiraf edilmesi, bildirilmesi durumunda Kurumumuz ile aktif işbirliği yapan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına idari para cezalarından kurtulma veya bu cezalarda indirim uygulanması imkânı sağlanmaktadır.
3. Bu yılın ilk 10 ayında (01 Ocak 2013 – 31 Ekim 2013 tarihleri arasında) Kurulumuza intikal eden toplam 410 dosya nihai olarak karara bağlanmıştır. Bunların 162 adedi birleşme-devralma-ortak girişim kararıdır. Bu kararlar ile 124 başvuruya izin verilmiş, 38 başvuru kapsam dışı/izne tabi olmayan olarak değerlendirilmiştir. Alınan kararların 49'u ise menfi tespit-muafiyet başvurularına ilişkindir.

Rekabet ihlalleri ile ilgili olarak da 154 karar alınmıştır. Diğer bir ifadeyle bu kararlar, teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un esasa ilişkin maddeleri olan 4'üncü ve 6'ncı maddelerinde öngörülen yasaklama kapsamına giren davranışları nedeniyle alınan kararlardır. Bu yöndeki kararların 113'ü ret, 31'i 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş bildirilmesi, 10'u ise ihlal bulunup ceza verilmesine ilişkindir. Ayrıca özelleştirme kapsamındaki işlemlerle ilgili olarak 7 adet görüş bildirilmiştir. Toplam 173 başvuru ise 4054 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında kapsam dışı olarak değerlendirilmiştir.

Değerli Üyeler,

4. Bu dönemde bilgi ve iletişim teknolojileri, eğitim, gıda-tarım, inşaat, mesleki faaliyetler ve ulaştırma alanlarında toplam 15 konuda soruşturma açılmıştır. Aynı dönemde bilgi ve iletişim teknolojileri, çevre, eğitim, gıda-tarım, inşaat, kimyasal ürünler, medya, mücevherat, sermaye piyasası-finans ve ulaştırma alanlarında toplam 15 soruşturma tamamlanmıştır. Hâlihazırda bilgi ve iletişim teknolojileri, eğitim, gıda-tarım, inşaat, kültür-sanat-eğlence, mesleki faaliyetler, petrol-petrol ürünleri ve ulaştırma alanlarda yürütülen 21 soruşturma bulunmaktadır.

Bahse konu toplam 51 soruşturmanın ağırlığını yaklaşık % 20'lik pay ile -çoğunluğu sürücü kurslarına yönelik olmak üzere- eğitim (10 adet), % 18'lik pay ile bilgi ve iletişim teknolojileri (9 adet), yine % 18'lik pay ile gıda-tarım (9 adet), % 16'lık pay ile ulaştırma (8 adet) ve % 8'lik pay ile inşaat (4 adet) sektörlerine yönelik olarak yürütülen dosyalar oluşturmaktadır.

5. Yine bu yılın ilk 10 ayında, 4054 sayılı Kanun'un 4'ncü ve 6'ncı maddelerinde yazılı rekabet ihlalleri nedeniyle yaklaşık 1,145 milyar TL ve yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması nedeniyle 15,5 milyon TL idari para cezası verilmiştir. Danıştay tarafından iptal edilen kararların yeniden değerlendirilmesiyle, rekabet ihlali içinde olan teşebbüslere yaklaşık olarak 94,7 milyon TL idari para cezası verilmiştir. Böylece 2013 yılının Ekim sonu itibarıyla verilen idari para cezası miktarı toplamda yaklaşık olarak 1,255 milyar TL'yi bulmuştur.

Bu noktada, teşebbüslerin rekabete aykırı eylemleriyle ilgili olarak verilen para cezalarının tahsilinin 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından yapıldığını ve genel bütçeye gelir olarak kaydedilmekte olduğunu, bu tahsilât nedeniyle Kurumumuza herhangi bir gelir aktarımı yapılmadığını belirtmek isterim.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

6. 4054 sayılı Kanun'un daha açık ve anlaşılır hale getirilmesi, teşebbüsler açısından hukuki belirliliğin artırılması, bürokrasinin azaltılması ve Kurum kaynaklarının ciddi rekabet ihlallerine yönlendirilmesi hedefleri doğrultusunda daha etkili bir rekabet hukuku sistemini yerleştirme yönündeki çalışmalarımız sürmektedir.

Uzun yıllardır, gerekli olduğu halde yapılamayan önemli değişiklikleri içeren Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'la ilgili hükümet tasarısının gündeme getirilerek yasalaşması en büyük dileğimizdir. Bu noktada, Kurum kadrolarının iptal ve ihdasının Rekabet Kurulu tarafından yapılmasını içeren hükmün yakın zamanda Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesinin de yasa değişikliğine aciliyet kazandırdığını belirtmek gerekir. Tasarının yasalaşması halinde, AB ve gelişmiş ülke uygulamalarına paralel olarak, ülkemizdeki rekabet kurallarının çok daha etkin bir şekilde uygulanması imkânı doğacağını ifade etmek isterim.

Rekabet hukuku ve politikası alanındaki en son gelişmelerin uygulamaya yansıtılması ve etkili, hukuki belirliliği yüksek uygulamalara imkân vermek amacıyla ikincil mevzuat çalışmalarına hız verilmiştir. Bu çalışmaların önümüzdeki dönemde de aynı yoğunlukta devam etmesi öngörülmektedir. 2013 yılında bu kapsamda; özelleştirme ve uzmanlaşma anlaşmalarıyla ilgili iki tebliğ Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yıl içerisinde Pişmanlık Kılavuzu ve Yatay İşbirliği Anlaşmaları Kılavuzu başta olmak üzere farklı konularda beş kılavuz yayımlanmıştır. Bunun yanı sıra; muafiyet ve hakim durum konularıyla ilgili kılavuzlar gibi ikincil düzenlemelerin yayımlanması planlanmaktadır. Ayrıca 2014 yılında Ceza Yönetmeliği başta olmak üzere mevcut bazı yönetmelik ve tebliğlerin gözden geçirilerek yenilenmesi öngörülmektedir.

7. Günümüzde, gelişmiş ekonomilerde rekabet otoritelerine yüklenen bir önemli işlev de, piyasaların yapısını şekillendiren hukuki ve idari düzenlemelerin hazırlanması ve/veya uygulanması aşamalarında, teşebbüs davranışlarından kaynaklanan piyasa aksaklıklarını en az düzeye indirecek yapının ortaya çıkarılabilmesi amacıyla hükümetlere danışmanlık hizmetinin sunulmasıdır.

Rekabet savunuculuğu olarak adlandırılan bu görev kapsamında mikro ölçekte piyasanın yapısı rekabet otoritelerinin önerileri doğrultusunda şekillendirilmekte, böylece sonradan ortaya çıkması muhtemel aksaklıkların önüne geçilerek ekonomik etkinlik teminat altına alınmaktadır. Kurumumuz, bu konuyu temel politika ve öncelikleri kapsamına almış ve 2013 yılında da diğer kurum ve kuruluşlara çeşitli konularla ilgili görüşler vermiştir.

Sektör incelemeleri de rekabet savunuculuğunun önemli bir aracı olarak görülmektedir. Özellikle, “doğalgaz”, “hızlı tüketim malları perakendeciliği” ve “ilaç” sektör incelemeleri ile ilgili olarak hazırlanan raporlar, kamuoyunda ilgiyle karşılanmış ve ciddi tartışma ve değerlendirmelere zemin hazırlamıştır. Bu çalışmaların ilgili alanlarda rekabet sorunlarının tespit edilmesi ve rekabetçi işleyişi teşvik edecek proaktif çözüm yollarının belirlenmesi açısından önemli olduğunu düşünmekteyiz.

Ayrıca, belirli sektörlerdeki rekabet ortamını mercek altına alarak iktisadi teşebbüslere ve kamudaki karar vericilere yardımcı olacağı düşüncesiyle hazırladığımız ve ilkini 2012 yılında yayımladığımız Yıllık Rekabet Raporu’nun “Rekabet Politikası Perspektifinden Kamu Müdahaleleri” başlıklı ikincisini 2013 yılında 16. Kuruluş Yıldönümü toplantımızda kamuoyu ile paylaşılmış bulunmaktayız. Rapor ile ağırlıklı olarak serbest piyasaların oluşumu ve işleyişi ile kamu otoritesi/kamu yönetimi arasındaki ilişkilere dair genel görünümün ortaya konması amaçlanmıştır. Önümüzdeki dönemde rekabet hukuku ve KOBİ’leri konu alan 2014 Rekabet Raporunu yayımlamayı planlamaktayız.

Diğer yandan, 2009 yılından itibaren geleneksel hale getirdiğimiz Rekabet Mektuplarının beşincisi olan ve ana teması “Rekabet Politikası ve Tüketicinin Korunması İlişkisi “olarak belirlenen 2013 Rekabet Mektubunu kamuoyuyla paylaştığımızı belirtmek isterim.

Rekabet savunuculuğunun daha kurumsal ve etkin şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla son yıllarda düzenleyici kurum başkan ve üyeleriyle çeşitli platformlarda bir araya gelmiş ve işbirliği konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur. Nitekim bu doğrultuda, daha önce Kamu İhale Kurumu ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile yapılan protokollerin bir benzeri, 2012 yılı içinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile imzalanmıştır.

Rekabet hukuku ve rekabet iktisadının güncel meselelerinin ele alındığı üniversitelerle yapılan ortak programlara da devam edilmiştir. Erciyes, Pamukkale, Ankara, Bilgi, Beykent, 9 Eylül ve Konya Karatay üniversiteleri ile birlikte düzenlediğimiz sempozyumlara bu yıl Akdeniz Üniversitesi ile yaptığımız ortak program eklenmiştir. Bu bağlamda Kurumumuz ile Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü’nün işbirliğiyle yapılan “Rekabet Hukuku ile ilgili Kurul ve Yargı Kararları Sempozyumu”nun dördüncüsünün 6 Aralık 2013 tarihinde gerçekleştirileceğini belirtmek isterim. Bu faaliyetlerin daha çok ilgi görmesi, daha çok katılımcıya hitap etmesi; geliştirilmesi ve etkinleşip gelenekselleşmesi yönündeki çabalarımız devam etmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri,

8. Kurumun uluslararası ilişkilerinin geliştirilmesine ağırlık vermeye devam etmekteyiz. Kendi deneyimlerimizi paylaşma anlamında da uluslararası toplantı ve organizasyonlara katılımı ve ev sahipliği yapmayı önemseyeceğimizi belirtmek isterim. Böylece, hem gelişmiş ülke rekabet otoritelerinin deneyimlerinden faydalanmamız ve işbirliği imkânlarımız artmakta, hem de deneyimlerimizi katılımcılara aktarma fırsatımız olmaktadır. Nitekim 2013 yılında da Avrupa Birliği (AB), İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD), Uluslararası Rekabet Ağı (ICN) ve Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından düzenlenen uluslararası nitelikteki toplantılara aktif bir şekilde katılım sağlanmış, ülke deneyimleri diğer rekabet otoriteleri ile paylaşılmıştır. 9-10 Aralık 2013 tarihlerinde İstanbul'da İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üye ülkelerine yönelik gerçekleştirilecek çalıştayın da bu anlamda yararlı olacağını düşünmekteyiz.

İkili ilişkiler çerçevesinde yapılan ziyaretler ve toplantılar kapsamında da diğer rekabet otoriteleri ile diyalog ve işbirliği çalışmalarımız devam etmiştir. Bu bağlamda, İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üyelerinin katılımıyla 21 Kasım 2011'de İstanbul'da gerçekleşen "İİT Ülkelerinin Rekabet Hukuku Alanında İhtiyaçlarının Tespiti" konulu toplantı bünyesinde alınan kararlar ve SESRIC (İstatistik, Ekonomik, Sosyal Araştırma ve Eğitim Merkezi)'in teknik destek talepleri doğrultusunda Endonezya, Arnavutluk, Pakistan ve Bangladeş otoritelerine meslek personelimiz tarafından rekabet hukuku eğitimleri verilmiştir. Bunun yanı sıra Pakistan Rekabet Kurumunun UNCTAD bünyesindeki gözden geçirme çalışmalarına destek verilmiştir.

Kurumsal etkinliğimizin bir boyutu ve göstergesi olarak bugüne kadar on ülke ile imzaladığımız işbirliği protokollerine, 2013 yılında Kazakistan ve Ukrayna rekabet kurumları ile yapılan protokoller eklenmiştir. KKTC Rekabet Kurulu ile 14 Şubat 2012 tarihinde imzalanan İşbirliği Protokolü çerçevesinde, 2013 yılında dört kez rekabet hukuku alanında teknik destek programları gerçekleştirilmiştir.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

9. 2013 yılında da Kurum mensuplarının kişisel ve mesleki gelişimleri açısından gerekli görülen eğitimler düzenlenmiştir. Bu bağlamda; meslek personelinin eğitimine verilen öneme paralel olarak söz konusu personelin yurt dışında kısa ve uzun süreli eğitimlere, yurt içinde ise kısa süreli çeşitli eğitimlere katılım sağlamasına imkân tanınmıştır. Nitekim bugüne kadar 93 meslek personelinin yurt dışında yüksek lisans eğitimi alması sağlanmıştır.

2013 yılında ise 8 meslek personelinin yurt dışında yüksek lisans eğitimine gönderilmesi kararlaştırılmıştır. Buna ek olarak, söz konusu personelin uluslararası kurum ve kuruluşlarda görev alarak tecrübe kazanması çabaları çerçevesinde, 2013 yılında bir meslek personeli OECD bünyesinde bir yıl süreli geçici uluslararası memur (seconded) olarak görevlendirilmiştir.

10. Kurumsal yapı ve işleyişin başarılı olması için yapılan çalışmalara 2013 yılında yoğun şekilde devam edilmiştir. Modern yönetim ve organizasyon yaklaşımına paralel olarak 2011 yılı sonunda gerçekleştirilen yeniden yapılanma kapsamındaki çalışmalarla önümüzdeki dönemde kurumsal etkinliğin artırılmasını hedeflemekteyiz. 2012 yılında uygulanmaya başladığımız “e-imza uygulaması ve elektronik bilgi yönetim sistemi”ne 2013 yılında işlerlik kazandırılmış, Kurum internet sayfası bilgiye ulaşımı kolay ve dinamik bir hale getirilmiştir. Yine bu kapsamda kurumsal faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlayacak süreç yönetim sistemi çalışmalarına da devam edilmiştir. Ayrıca, son dönemde geliştirilmeye çalışılan “iç denetim sistemi”nin de, yönetim kalitesini artırıp kurumsal çalışmaların standardını yükseltmesini beklemekteyiz.

Sayın Başkan, Saygıdeğer Üyeler,

11. Kurumumuz, kısaca özetlemeye çalıştığım faaliyetlerini 336 kişiden oluşan personeliyle yürütmektedir. Bunların 131’i meslek personelidir. Bugüne değin Kurumumuzdan ayrılarak özel ya da kamu kesimine geçen meslek personeli sayısı 37’yi bulmuştur. Yakın zamanda Rekabet Uzman Yardımcılığına hak kazanan 25 kişinin atanmasına ilişkin işlemler ise tamamlanmak üzeredir.

Kurum olarak genel idari kapasitemizi yüksek tutmaya devam etmekle birlikte personelimize yüksek seviyeli eğitim verme konusundaki kararlılığımızı sürdürmekteyiz. En büyük imkânımızın sahip olduğumuz insan kaynağımız olduğu inancıyla Türkiye’de bir kamu hizmetinin başarılı bir şekilde nasıl daha iyi yapılacağına örneklerini vermeye çalışmaktayız.

Son yıllardaki faaliyetlerimiz göz önünde bulundurulduğunda üretilen işin hem nitelik hem de nicelik olarak artma eğilimini koruduğunu görmekteyiz. Mal ve hizmet piyasalarında rekabetçi bir ortamın oluşturulması amacıyla yönelik olarak mevzuatımızı geliştirme ve kurumsal işleyişimizi etkin kılmak adına yapmış olduğumuz çalışmaların gelecek dönemde daha yoğun bir şekilde sürdürülmesini planlanmaktadır.

12. Son olarak, Rekabet Kurumunun bütçesine ilişkin rakamları sizlerle paylaşmak isterim. Kurumun 2012 yılı kesin hesabına göre, bütçe gideri 51.103.025 TL olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı bütçesi 2013 yılı bütçesine göre %2,38 oranında artış öngörülerek 58.800.000 TL olarak hesaplanmıştır.

13. Sözlerime son vermeden önce, Kurumumuzun sahip olduğu personeli ile kendisine verilen bütçeyi etkin bir şekilde kullanarak 4054 sayılı Kanun'la kendisine verilen görevleri en iyi şekilde yerine getirme azim ve çabası içinde olacağını ifade etmek istiyorum. Dünyanın önde gelen rekabet otoritelerinden ve Türkiye'nin örnek alınan kamu kurumlarından biri olma yolundaki çabalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, yeni bütçemizin; ülkemize, Bakanlığımıza, Kurumumuza hayırlı olması dilekelerimle saygılar sunuyorum.